

MAGYAR NÉP

KÉPES HETILAP

Előfizetési árak:
Évesz évre 150.— L., félévre 85.— L.
Egyes szám ára 4.— L.
Külföldre egész évre 250.— L.

FŐSZERKESZTŐ:
GYALLAY DOMOKOS

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
CLUJ,
Strada Baron L. Pop 5. szám.
Megjelenik minden szombaton.

A jóltevő.

Sok viharon átment, néha céljavesztettnek és iránytalannak látszó magyar élethajó futott révbe a közelmúlt napokban.

Bors Mihály földbirtokos, turdamegyei falusi udvarházában önszántából megvált az életől.

Mi vitte rá a végzetes lépésre? A közvélemény méltán vetette föl a kérdést a megrendítő

hír hallatán. Hiszen Bors Mihály a leggazdagabb, a legnagyobb jövedelmű magyar emberek közé tartozott. Apjától kétezer hold elsőrendű birtokot örökölt és a szerencse is mérték fölött kedvezett neki. Abban az időben, amikor a földgáz bevezetésével Turda városában hatalmas gyárak keletkeztek, kiderült, hogy Bors Mihály birtoka a szomszédos faluban a legértékesebb ásványi kincsekkel van tele. Talán egész Európában nincs olyan értékes, finom mészkő, mint a híres turdahasadék környékén. S ez a mészkő ott fekszik mérhetetlen mennyiségben a Bors Mihály birtokán. A földgáz-fűtésre berendezkedett gipszgyár, hatalmas mészégetők, szódagyár mind a Bors Mihály mészkő anyagából kezdtek dolgozni. —

Óriási jövedelmi források nyitak meg ezzel Bors Mihály számára, sokatérő gyári részvényeket, haszonrészeseéseket kapott mészkő-bányái után.

Bizony vig élet folyt akkoriban nemcsak a falusi kurián, hanem mindenütt, ahol Bors Mihály megfordult.

A háboru után következő változások Bors Mihály életmódját is szűkebb keretek közé szorították. A földosztás során ő is elvesztette birtoka tulnyomó részét, mindössze négyszáz hold föld, igaz, hogy a legjavából, maradt a kezén. Bányáinak kihasználására nézve is új egyezségeket kellett kötnie. Am ezek a változások nem rendítették meg vagyoni helyzetét. Igyekezett

alkalmazkodni az új időkhöz s veszteségeit helyesebb gazdálkodással próbálta helyrehozni.

Kemolyabb életfelfogásának jele volt, hogy meg is házasodott. Am ez a házasság nem hozott számára rendezett családi életet, rövid együttélés után kinos pörösködésbe kellett bonyolódnia élettársával.

Szerencsésebb volt gazdasági érdekeinek ápolásában. Elvesztett birtokait a megmaradottaknak célszerűbb berendezésével és kihasználásával igyekezett pótolni. A gyümölcs-termelésben látta a jobb jövődet. Birtokának alkalmas részein nyolevan hold gyümölcsöst és huszholdas szőlőt telepített. Oltványos kertet létesített, amelyből nemcsak a maga szükségletét elégítette ki, hanem egyházaknak, egyeseknek ingyen osztogatta a nemes oltványokat.

És minde munkák és eredmények sem tudták tovább az élethez kötni. Csaiódott házasságában, nem lelte örömét a vagyonban s végül már az élettől is szabadulni kívánt.

Halála után kiderült, hogy mégis volt egy hatalmas érzés, nemes vágy, szent gondolat, amely valóját áthatotta. —

Vagyonát ugyanis közcélra hagyományozta: *általános örökösévé az unitárius egyházat tette.* Rokoni és baráti kötelezettségeinek is bőkezűen eleget tett, de az unitárius kollégiumban eltöltött ifju évek, az egyház közéletében való részvétel, a nagy példák, a Berde Mózes emléke arra indították, hogy egyházának szükségben szenvedő asztalára helyezze gazdag adományát.

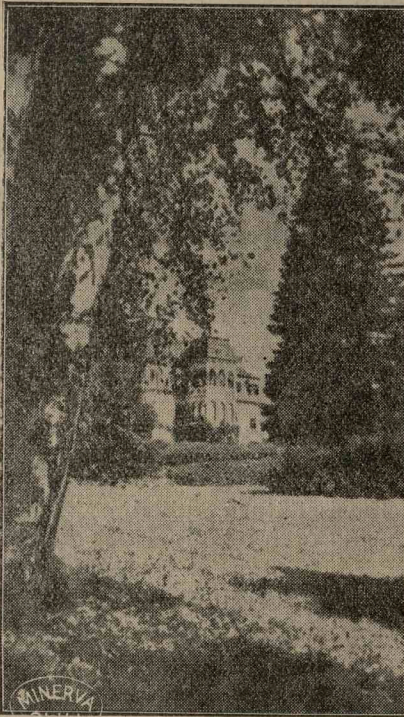
Bors Mihály nemes áldozatával az unitárius egyház legnagyobb jóltevői közé emelkedett. De a magasztos szellem, amely cselekedetének rugója volt, amely egyházán át fajának, nemzetének boldogítására serkentette, az egész magyarság háláját és nagyrabecsülését biztosítja számára.

Bors Mihály.

Útban a királyi trón felé.

A székely Mikes-család évszázadok során sok értékes embert adott a közéletnek. Érdemeit az uralkodói kegy grófi cím adományozásával méltányolta. Most a gróf Mikes-családra újabb fény sugar esik. Gróf Mikes Ármín leányát, Hanna grófnőt, Albánia királya, Zogu Achmed kérte feleségül. A székely grófnő nemcsak ragyogó szépségével, de okosságával, kedvességével, nagypilági műveltségével nyerte meg az albán király szívét. Bizonyosan a politikához az államügyek intézéséhez is van érzéke. Anyja ugyanis édes testvér gróf Bethlen Istvánnal, Magyarország nagy államférfijával.

A Zabála-i,
Mikes kastély.

Mikes Hanna
grófnő.

Lapedatu miniszter,
a szenátus elnöke.

A jobb viszony érdekében.

Utóbbi időkben élénk eszmecsere folyik a magyar és román lapok hasábjain arról a kérdéstről, hogy mimodon lehetne a románok és magyarok között jobb viszonyt teremteni. A kérdést először gróf Bethlen István vetette jól és tárgyaltta meg nagy hozzáértéssel egy pesti újságban. Román részről legérdemesebben s legkomolyabb jóindulattal Lapedatu miniszter szolt hozzá az ügghöz. Bizony, mi kisebbségi magyarok is örülnénk, ha a két ország egymáshoz való viszonya rendeződne, mert a viszálykodásnak mi isszuk meg a levét.

A legbiztosabb örökség.

Mit hagyhatunk örökségül gyermekeinkre — ma! Hivatali? Vagy minden kényelmet ígérő biztos jövőt? Sajnos, egyiket sem. Mint legbiztosabb és értékesebb örökséget: a jó nevelést adhatjuk csak.

Lássuk tehát kedves olvasó testvérem mint családapa, vagy anya mit tehetsz a saját boldogságod megszerzése és fajunk megmaradása érdekében a nevelés által.

Törekedjete arra, hogy neveljétek gyermekeitekben az akaratot. Nálunk ma az akaratérő és ezzel a jellem fejlesztése népünkre nézve életkérdés. Azt mondod: „ott az iskola és nevelje“. Ez nem elég, Testvérem! Az iskolának az a feladata, hogy fejlessze a családból hozott erkölcsi erőket. A család egy kis világ, változásaival, sokféleségével. Ott ismeri meg az életet, fogalmait jóról, rosszról ott szerzi. Azok a képek, benyomások, miket ott látott, kísérni fogják egész életében. A családi kör hatását érzi meglelt korában is. Ezért fontos, hogy a családban legyen első sorban apai vagy anyai tekintély. Legyen a családi élet olyan rendezett, hogy a kisebb tanuljon meg engedelmeskedni a nagyobbaknak, még ha testvére is! Legyen mindenki hatásköre világosan kiszabva, mindenki tudja kinek mivel tar-

tozik és mi a kötelessége. Ezzel a rendezettségével már megadja az irányt a gyermeki akaratnak. Legyen olyan a családi élet, melyben él a családi együttérzés, jóban, rosszban, örömben, bánatban való osztozás; a közös aggodalom vagy közös megkönnyebbülés, közös hit, nyelv, faji öntudat, sőt az izlés is.

Minél erősebb a családi élet ilyen szervezete, annál nagyobb a fegyelmező ereje, mely által neveli az akaratot a gyermekben. Kerüljön ilyen családba bárki idegen, rendre megszokja a család rendjét, fegyelem alá hajlik, még ha vendég is. Minden ilyen család egy-egy erős vára az erkölcsnek, egy-egy erőssége a társadalomnak s az egyháznak. Az ilyen családok gyermekeit nem kell féltetni az élettől, irányuk meg van adva — tétovázás nélkül haladhatnak az ők kijelölt utjukon tovább. Soha sem lesznek ingadozók, mert az ingadozástól óvja a családi életből magukkal vitt szilárd akaratérő. Ilyenekből kerülnek ki a közéletnek legmegbízhatóbb támaszai.

Mit mondott az egykori bölcs!

A jól nevelt gyermek — a legnagyobb öröm! A rosszul nevelt gyermek — legnagyobb átok!

Fekete Károly,
ref. lévita.

• Külföld. •

Izgalmas napok. Természetesen Spanyolországról van szó. A spanyol belső háborúról s a külső államok semlegességéről ebben a háborúban. Anglia és Franciaország hajlandók a legteljesebb semlegesség megőrzésére. A külön megkérdezett Olaszország és Németország lényegben egyező válaszejegyzékük szerint szintén hajlandók erre, bár — szerintük — a most keresztül vitt semlegesség csak a nemzeti felkelő csapatok hátrányára volna, mert a kormány csapatokat eddig már emberben is hadianyagban is bőségesen ellátták kívülről, főleg orosz

résről. E megjegyzés ellenére is Anglia részletes tervet dolgozott ki a semlegesség megőrzésének biztosítására, beleértve a spanyol kikötők nemzetközi ellenőrzését. Valószínű, hogy ezt a tervet több-kevesebb módosítással majd elfogadják s végre is fogják hajtani. Akkor talán a spanyol belháború is eldőlt valahogy. Addig azonban nagy veszedelemek fenyegetik a világbékét a spanyol zavarokkal kapcsolatos valótlán híresztelések miatt. Két ilyen híradás is volt a napokban s mindkettő lázas izgalomba hozta egész Európát. Az egyik hír szerint Németország katonai csapatokat szállított partra Marokkóban, Spanyolország afrikai gyarmatá-

ban, ahonnan Franco tábornok legtöbb katonáját kapja. Erre a hírre Franciaország gyúlt láng-ra. A másik hír nyomon követte az elsőt s ez Németországot gyújtotta fel, mert arról szólt, hogy Franciaország hátba támadja a felkelő csapatokat s így juttatja diadalra a Spanyol kormány ügyét. Szerencsére mindkét hirt rögtön megcáfolták, még pedig nagyon erélyesen s egyidejűleg mindkét ország felelős tényezői határozottan kijelentették, hogy tiszteletben kívánják tartani Spanyolország területi épségét mind Európában, mind Afrikában. Ezzel az izgalom elült s nyomban rá kiderült, hogy a hamis híresztelések orosz forrásból származ-

nak és nyilvánvaló céljuk nemzetközi bonyodalom keltése. Most nem érték el ezt a célt, de a kemény összetűzés lehetősége mindaddig fennáll, amíg a spanyol belháború tart s mindaddig kell tartani a világháború veszedelmétől.

Magán a harctéren a legnevezetesebb esemény a spanyol fővárosnak, Madridnak polgári kiürítése. Ezután csak katonák maradnak a fővárosban, ami még az eddiginél is könnyörtelebbséget jelent mindkét oldalról.

Ide tartozik még annak megemlítése, hogy Amerika egy rövid törvénnyel eltiltotta a hadianyag szállítást Spanyolországba. Erről a részről tehát már nem táplálják a spanyol tűzvést.

Göring Olaszországban. Poroszország miniszterelnöke s Hitler bizalmas barátja és valószínű utódja a német birodalom kancellári tisztében rövid idő múlva Olaszországba utazik Mussolini meglátogatására. A látogatás a világpolitikának nagyon fontos eseménye s eredménye igen jelentős lehet.

Francia-török feszültség. A világháború után az addig török kézen volt s arab és török lakosságú Szíria igazgatására Franciaország kapott megbízást. Ennek a megbízásnak hatálya két év múlva lejár s az a hír indult el, hogy akkor a francia kormány arab államot kíván alakítani Szíriából. Az ország-

nak a mai Törökországgal határos része azonban túlnyomóan török lakósu s a török kormány attól tart, hogy a régi nemzeti ellentét miatt az arabok kegyetlenül el fogják nyomni a törököket. Ezért Törökország igényt támasztott Szíriának említett területére s állítólag nagyobb katonaságot vont össze a határon. A jelek itt is közeli háborúra mutattak s ha ennek veszélye elhárult is, ez a kérdés még sok vitát fog előidézni, mert a török kormány el van szánva jogosnak érzett igénye erélyes érvényesítésére.

Treczkij Mexikóban. A szovjet száműzött hajdani vezérének Norvégiában sem volt maradása, mert menedékjogával visszaélve, politikai nyilatkozatot tett s emiatt a norvég kormány kiutasította. Európában már nincs ország, amely befogadná. Ezért áthajózott az óceánon Mexikóba. Ez a jórészen kommunista, egyházüldöző állam azután befogadta a szovjet bukott vezérét. Valószínű, hogy ott nem fogják ellenezni bekapcsolódását a politikai életbe, de, hogy ebből jó nem fog származni, az bizonyos.

Belgium a spanyol kormány ellen. A madridi belga követség egyik tisztviselője pár héttel ezelőtt titokzatosan elünt. Holttestét nem rég találták meg egy tömegsírban, irtózatosan megcsonkítva s bebizonyosodott, hogy a kormánycsapatok ölték meg. Emiatt a borzalmas bün-

tény miatt Belgium a meggyilkolt diplomata hozzátartozói részére egy millió belga frank kártérítést követelt s emellett a bűnösök legszigorubb megbüntetését. Ha ez nem történik meg, megszakítja a diplomáciai viszonyt a spanyol kormányval.

Eskütvő Hollandiában. Juliánna holland trónörökös nő egész Hollandia örömeire férjhez ment Bernhard lippe-bissterfeldi herceghez. Az új pár rengeteg és nagyértékű ajándékot kapott Hollandiából a holland gyarmatokból s az egész világból. Ezek között szerepel a hálás magyar közönség több ajándéka is. Tudvalevő, hogy az összeomlás utáni legnehezebb időkben Hollandia hosszú éveken át szegény magyar gyermekek tizezreit látta igaz szeretettel vendégül.

Sváje védi biztonságát. Az Európa közepén, három nagy részben ellenséges érzésű állam közé ékelt szabad ország minden támadás ellen biztosítani kívánja magát. Ezért egész határvonala hosszán erődítéseket épít s hozzáférhetetlen hegyei között rejtékhelyet készít aranykincsének is. Pedig Sváje semlegességét eddig mindig tiszteletben tartott több százados nemzetközi egyezmény bizosítja. Ha mégis védelemre készül, ez azt mutatja, hogy veszedelmesnek látja a világ helyzetét.

Belpolitikai hírek

Készülődés a parlamenti munkára. A liberális párt elnökének, Bratianu Dinunak lakásán a kormány tagjai nagyjelentőségű értekezletet tartottak. A minisztertanács jellegű értekezleten megbeszélték, hogy a törvényhozás házái elé nyújtandó javaslatok vitájában kik fognak a kormánypárt részéről résztvenni. A parlament munkáján kívül még fontos államügyeket is megtárgyaltak a kormánypárt vezető politikusai.

Rendőr-minisztériumot állítanak fel. A kormány azzal a gondolattal foglalkozik, hogy az állambiztonsági szolgálat összes szerveit egy minisztérium hatáskörébe utalja. Terv szerint rendőr-minisztériumot fognak felállítani. Ennek hatáskörébe fog tartozni az állam rendjének fenntartása és választások alkalmával a választások nyugodt menetének biztosítása. Az új rendőr-minisztérium hatáskörébe utalnák a csendőrséget is, amelyik eddig a hadügyminisztérium hatásköre alá tartozott.

Mikor távozik a kormány? Utóbbi időben megint hírek keltek szárnyra a kormány távozásáról. Ezzel szemben a kormány egyik tagja a következőket jelentette ki: Az alkotmány szerint a törvényhozó ház tagjainak megbízatása a parlament összehívásától számított négy év múltán jár le. Ez a négy év 1938. január 10-én telik le. Így ősz előtt semmi esetre sem kerülhet sor a kormány lemondására.

Készülődnek a román pártok a községi választásokra. A román pártok a márciusra kitűzött községi választásokra megtették az előkészületeket. A

Juhok, szarvasmarhák májméltelybetegségét biztosan gyógyítja: EGGER-féle

»MONIL«

Olcsó, megbízható, egyszerű kezelés

nemzeti parasztpárt vezetői tanácskozásokat folytattak a választáson folytatandó magatartásra nézve. A Transsylvaniai tagozatok elnökeit tanácskozássra hívták össze és utasításokat adtak ki számukra a választások idejére. Jasi-ban a nemzeti parasztpárt helyi szervezete Costachescu volá miniszter elnökle alatt ülést tartott. Az elnök bejelentette, hogy a választási harc tulajdonképpen már megkezdődött. Az elnök célzott arra, hogy ez az év a nemzetipártra nézve nagyon nehéz lesz, ezért teljes fegyelemre és összetartásra van szükség.

Általános diáksztrájk fenyeget. A Cluj-i orvostanhallgatók hónapok óta nem látogatják az előadásokat. Az egyetemi tanács felhívásban közölte a hallgatókkal, hogy az előadásokat az orvosi karon meg fogják kezdeni és azon a hallgatók jelenjenek meg. A diákság körében a felhívás után megbeszélés folyt, hogy milyen magatartást foglaljanak el az egyetemi tanács felhívásával szemben? Attól lehet tartani, hogy az orvostanhallgatók az egyetemi tanács felszólításának nem fognak engedelmessé válni és általános diáksztrájk következik be.

Hol lesznek közigazgatási választások? A belügyminiszter rendelete értelmében ország-résünk területén a következő helyeken tartanak március hó 25-én választásokat:

Megyei tanácsválasztások lesznek Alba, Bihor, Făgăraș, Hunedoara, Maramureș, Năsăud, Odorhei, Salaj, Satu-Mare, Târnava-Mica, Timiș, Trei-Scaune és Turda megyékben.

Községi tanácsokat választanak Baia-Sprie, Baia-Mare, Zălau, Sft.-Gheorghe, Odorhei, Făgăraș, Deva, Cluj és Arad városokban.

Katolikus imádságos könyv.

Régóta érzett nagy hiányt pótol **Földes Zoltán: Mennyei kis kert** című imádságos könyve, melyet a róm. kat. ifjúság és nép számára állított össze. Az imádságos könyv gazdag tartalma a következő: I. Általános imádságok. II. Parancsolatok és főigazságok. III. Különböző imák. IV. „Uram, maradj velünk.” V. A szentolvasó (rózsafüzér). VI. Szentgyónás és szentáldozás. VII. A szentmise. VIII. Keresztútja. IX. A két passzió. X. Litániák és karénekek. XI. Szent énekek. XII. A minisztrálás módjai. Az imádságos könyvet az egyházi főhatóság engedélyezte. A könyv ára nagyon szép fekete kemény kötésben: 30 lej Postai szállítás esetén előre beküldendő vagy készpénzben, vagy bélyegben 36 lej (6 lej a postai költség.) Megrendelés küldendő: *Minerva Irodalmi és Nyomdai Műintézet Rt.-hoz, Cluj, Str. Baron L. Pop 5 szám.*

• **Éltek** •

Meggyógyult a pápa. A Szent-
atya betegségében örvendetes
javulás állott be. XI. Pius pápa
szobájában kisebb sétát tett és
kápolnájában imádkozott.

Megkezdték a régi száz leje-
sek becserélését. A pénzügymin-
isztérium rendeletet intézett
a pénzügyigazgatóságokhoz a
régii ezüst száz lejesek becseré-
lésére vonatkozólag. A rendelet
értelmében a pénzügyigazgató-
sághoz kerülő száz lejeseket
többé nem bocsájtják forga-
lomba, hanem rendre-rendre be-
vonják és a Nemzeti Bankhoz
szolgáltatják be. A Nemzeti
Bank a beszolgáltattott mennyi-
ségnek megfelelő értékű új száz
lejeseket bocsájt az adóhivata-
lok rendelkezésére.

Szell Kálmán kifizetése.
Dr. Széll Kálmán, a Cluj-i
református kollégium tanárát a
debreceni egyetem fizikai tan-
székére hívták meg tanárnak.
Széll Kálmán lapunknak
őszinte barátja és hűséges
munkatársa volt, különösen ta-
nácsadó rovatunkban adott sok
hasznos tanácsot természettudo-
mányi kérdésekben. Széll Kál-
mán a debreceni egyetemre
való kinevezését évtizedekig
tartó tudományos munkásságá-
nak köszönheti. Nevét nemcsak
nálunk, hanem külföldön is
ismerik tudományos körökben.

**Náthálázjárvány van Európá-
ban.** Nyugat-Európában, fő-
képpen Angliában nagy nátha-
lázjárvány van. Angliában egy-
millió ember fekszik betegen.
Hollandiában, Németországban,
Franciaországban és Olaszor-
szágban is kezd terjedni a be-
legység. Az európai náthálázjárvány az ugynevezett „száraz
influenza”. A betegség arány-

lag jóindulatu lefolyásu, de ha
a beteg nem vigyáz magára,
könnyen tüdőgyulladást kaphat.
Ilyen esetekben a betegség ha-
lálós végű lehet. Fontos dolog
tudni, hogy a betegség után a
szervezet nagyon legyengül és
ezért a lábadozó az ágyból
való felkelése után egy-két
hétig nagyon kell, hogy vi-
gyázzon magára, pihennie kell.

Tiszteletreméltó tüntetés. A
lengyel határőrség kezdeménye-
zésére Lengyelországban moz-
galom indult meg, hogy közvet-
lenül az orosz határ közelében
kápolnák épüljenek és keresz-
teket állítsanak fel. A falusi
lakosság önként ajánlotta fel az
építéshez szükséges anyagot és
munkaerőt. Eddig a szovjet
orosz határtól néhány lépés-
nyire már husz kápolna és na-
gyon sok kereszt épült fel. A
lengyelek ezzel is bizonyítani
akarják, hogy ragaszkodnak hi-
tükhöz és a valláshoz s elítélik
az Oroszországban hivatalosan
támogatott vallástalanságot.

**Kiskorúaknak este 9 órán tul
nem szabad utcán járni!** Az új
büntető törvénykönyv rendelke-
zései értelmében kiskorúaknak
este 9 órán tul nem szabad ki-
sérő nélkül az utcán járniok.
A törvény ezenkívül illedelmes
magaviseletre kötelezi az utcán
tartózkodó gyermekeket. Nem
szabad a gyermekeknek az ut-
cán pénzzel játszaniok, sem
megbotránkoztató módon visel-
kedniök.

**A társaság kedvence: A va-
rázsló.** Ez a címe annak a rend-
kívül érdekes képekkel illusztrált
cikkeknek, amely *Tołnai Világlap-
ja* új számában jelent meg. A
legkiválóbb magyar írók novel-
láiin kívül pompás cikkeket, ér-
dekfeszítő regényt és közel száz
képet talál az olvasó a népszerű
képeslapban.

**Súlyos büntetés jár titkos rá-
dióért.** A rádió társaságnak jo-
gában áll bármely lakásban el-
lenőrizni a rádiókészülékeket.
A törvény értelmében akkor is
megbüntetik a lakókat, ha tit-
kos rádió készüléket ugyan
nem találnak náluk, de rádió-
vezeték, vagy antenna van a
házon. A rádióvezetékét és an-
tennát rádió engedély nélkül
ugyanolyan kibágásnak minő-
sitik, mint a titkos rádiót.

**Óriási szélvihar van a Fekete-
tengeren.** A Fekete-tengeren és
partvidékén óriási vihar pusztít.
A vihar következtében két
hajó elsüllyedt. A hajók legény-
sége a vízbe fulladt. A tenger
partvidékén mindenütt hava-
zolt és a havazás a forgalmat
megbénította.

**Juliana férjével Lengyel-
országba érkezett.** Juliana, hol-
land trónörökös nő férjével egy
lengyelországi üdülőhelyre ér-
kezett. A fejedelmi pár három
hetet marad az üdülőhelyen.

**Ujabb tengerjáró hajót épít
a magyar állam.** A magyar ál-
lamnak három olyan tenger-
járó hajója van, amelyek a
Dunán a Fekete-tengerig fél
rakománnyal, onnan pedig tel-
jes rakománnyal tudnak ha-
józni a tengeren. A magyar
kormány a Ganz-gyárnál meg-
rendelte a negyedik dunai ten-
gerjáró hajót is. Az építési költsé-
gek egymillió pengőre, tehát
harmincöt millió lejre fognak
rugni. A hajót a nyáron vízre
bocsátják.

**Nagy vörhenyjárvány van
Satu-Mare megyében.** Satu-
Mare megyében a gyermekek
között több helyen vörheny-
járvány lépett fel. A járvány-
nak sok halálos áldozata van.
A megyei főorvosi hivatal meg-
tette az intézkedéseket a beteg-
ség elfojtására.

Rendeljük meg a Mezőgazdasági Szemlét! A „Magyar Nép” olvasói közül az előző évek elején nagyon sokan rendelték meg a „Mezőgazdasági Szemle”-t. Ez a folyóirat kielégíti a gazdasági tudományok iránt magasabb igényekkel fellépő olvasókat és minden olyan új felfedezésről, találmányról és gazdasági eljárásról részletesen beszámol, aminek a gazdák hasznát vehetik. A „Mezőgazdasági Szemle” minden hónapban egyszer jelenik meg gazdag tartalommal és sok szép képpel. Tekintettel arra, hogy a „Magyar Nép” előfizetői eddig is kedvezményes áron kapták a „Mezőgazdasági Szemle”-t, ezt a kedvezményt tovább is biztosítjuk számukra. Megadjuk a kedvezményt az újonnan belépő előfizetőknek is, vagyis azok, akik mint új előfizetők jelentkeznek a „Mezőgazdasági Szemle” előfizetőinek táborába, az évi 80 lejes előfizetési díj helyett 60 lejért kapják meg. A kiadóhivatalt címe Cluj, Str. Baron L. Pop 5. szám.

Földrengések. Közép-Ázsiában óriási földrengés pusztított. A földrengés Ázsiának a világföregalomtól legelzártabb részén jelentkezett s így pontos adatok nincsenek róla. A tudósok a földrengést jelző készülékek feljegyzéseiből arra következtettek, hogy az ázsiai földrengés óriási méretű volt. Kutató utazást akarnak tervezni, hogy a földrengés helyét megvizsgálják. Az Alpes hegységben szintén volt kisebb földrengés. Ez azért érdekes, mert Közép-Ázsia hegyrendszere ugyanahhoz a hatalmas földkéreggyűrődéshez tartozik, amelyhez az Alpes hegység.

Érdekes körülmények között került meg az elrabolt fiú. Boróczy Béla, budapesti miniszteri tanácsos 1927-ben elvált feleségétől. A törvény Boróczyék egyéves kisleányát az apának ítélte. Az ítélet kihirdetése után néhány héttel a kisfiú rejtélyes módon eltűnt Boróczy házából. Tíz éve keresik, azonban nem találták meg. Közelebről Budapesten súlyos közlekedési szerencsétlenség történt. Egy iskolából hazafelé tartó kisleányt elütött egy motorkerékpár. A kisleányt kórházba szállították és meglepetéssel állapították meg, hogy fiú. A további vizsgálatok során kiderült, hogy a kisleány Boróczy miniszteri tanácsosnak tíz évvel ezelőtt elrabolt fia. Az egyéves kisleányt anyja vitette el az apai házból és leánynak nevelte, hogy ne ismerjék fel.

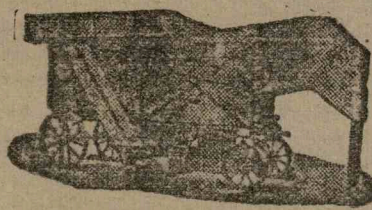
A szerelmes királylány esküvője. Julianna holland trónörökös szerelmi regényéről és káprázatos fényű esküvőjéről rendkívül érdekes képekkel illusztrált cikket közöl a *Délifáb* új száma, amely nagy terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg. Pompás illusztrált rádióműsorokat, egyfelvonásos szindarabot, premierbeszámolókat, színházi pletykákat, nagy-szerű filmrovaot és több, mint száz szebbnél szebb képet talál az olvasó a népszerű színházi képeslapban.

Véres esemény a Nistru folyón. Dohosori község közelében a román határőrök a folyó közepén tutajt vettek észre, amely az orosz part felől Románia felé igyekezett. Az orosz határőrök több lövést adtak le a tutajra. A tutajon heten voltak, akik közül hatot az orosz határőrök golyói megöltek. Csúpan egy tizenegy éves kislány maradt életben, akit menhelyen helyeztek el. A kislány elmondotta, hogy szüleivel és nagyszüleivel a borzalmas oroszországi állapotok elől menekültek Romániába.

Félévig függött a fám az öngyilkos székely gazda. Borbáth Ignác, Casinul-Nou-i székely gazda augusztus elején eltűnt hazulról. Hozzáátartozói azt gondolták, hogy a Regátba ment munkát vállalni. Közelebről a közbirtokosság erdejében akasztott ember hullájára bukkantak. A hullán alig volt hus, mert a madarak kikezdtették. Megállapították, hogy Borbáth Ignác még augusztusban felakasztotta magát.

Százkilenc éves cigány halála. A magyarországi Pécsváradon meghalt Petrovics Antal százkilenc éves üstfoltozó cigány. Az öreg üstfoltozó élete utolsó napjáig egészséges volt és házról-házra járva alamizsnából tartotta fenn magát.

M.A.V. önbeállós golyóscsapágyas acélkeretű cséplőgépek,

legújabb kivitelben M. A. V. szab. beszerelhető herefejtkészülékek. „Hanomag Diesel” 33/45 Hp. traktorok, icserehető hengerperselyekkel. „MÁVAG” egyetemes kalapácsos malmok. A cséplőgépekhez különféle üzemgépek. Mindenkor a legolcsóbb árakban és kedvező fizetési feltételek mellett kaphatók a romániai kizárólagos vezérképviselattél:

„Industria-Economia” Kereskedelmi és Ipari Részv.-Társ.-nál,
TIMIȘOARA, Str. I. C. Brătianu 34. — Telefon 914.

Távírat: Industria—Timișoara.

Budapestre érkezik a volt angol király. Windsor Edward, volt angol király számára Budapesten lakosztályt foglaltak le. A volt angol király rövidesen Budapestre érkezik és egy hónapot fog ott eltölteni.

Kivégeztek két vonatmerénylet. Két gonosztevő 1934-ben a Bécs és Linz között közlekedő gyorsvonatot ki akarta siklatni, hogy a vonat utasait kirabolják. Az elvetemült banditákat törvényes ítélet alapján kivégezték.

Kolerajárvány van Sziámban. A Délkelet-Ázsiai Sziámban súlyos kolerajárvány pusztít. Eddig többszáz ember halt meg a kolera betegség következtében. A hatóságok nem tudják a járványt megfékezni, mert az alacsonyabb néposztály előtt teljesen ismeretlenek az egészség szabályai.

Halász-szerencse. Benkő Domokos, Traesti mellett, a Kis-Küküllő folyóban 37 kiló súlyu harcsát fogott. A hatalmas harcsát Târgu-Mureş-re vitték eladás végett.

Halálos gyermekszerecsétlenséget okozott az erdőőr fegyvere. Erdős András, Mercurea-Ciuc-i erdőőr fegyvere elsült és a golyó Kovács István tizenhárom éves gyermeket talált. A szerencsétlen gyermek meghalt, a gondatlan erdőőrt letartóztatták.

Senki sem akarja vállalni a szülőgyilkos diák védelmét. Annak idején közöltük lapunkban, hogy egy elvetemült bucuresti diák meggyilkolta szüleit. A Bucuresti-i törvényszék megkezdte a diák bűnperének tárgyalását. A gonosz szülőgyilkos védelmét egy ügyvéd sem akarja vállalni, így hivatalból kirendelt védő fogja a védelmet elvélni.

ELŐFIZETŐINKHEZ!

Azon előfizetőink, akik a „Magyar Nép” részére új előfizetőknek jelentenek be, az alábbi könyvek közül választhatnak. Minden új előfizető után a gyűjtőnek egy könyvet adunk ajándékba, ha legalább félévi díjat beküldenek.

1. sz.	Dr. Rajka László: Szavaló könyv — — —	kifogyott
2. sz.	Dr. György Lajos: Históriai könyvecske — —	L. 15
3. sz.	Dr. Csűry B.: Magyar lakodalom (vőfélykönyv)	L. 15
4—5. sz.	Abonyi-Rass: A betyár kendője — — — —	L. 25
6. sz.	Egy mérnök: A földmérés kis könyve — — —	L. 15
7. sz.	Dr. Kristóf György: Bokréta Jókai Mór műveiből	L. 15
8—9. sz.	Benedek Elek: Magyarok története — — —	kifogyott
10—11. sz.	Valló-Török: A méhtenyésztés vezérfonala — —	L. 25
12—13. sz.	Dr. Kántor Lajos: Műkedvelők színműtára — —	L. 25
14. sz.	Dr. Balogh Ernő: A föld köpenyége — — —	L. 15
15. sz.	Maksay V.: Műsor falusi műkedvelők számára —	L. 15
16. sz.	Lampérth Géza: Egy hold föld. Elbeszélések — —	L. 15
17. sz.	Nagy Péter: Három egyfelvonásos színmű — —	L. 15
18. sz.	Benedek Elek: Erdélyi regék és népmondák — —	L. 15
19. sz.	Voinovich-Bartóky: Szivárvány. Zsuzsi. Bevezetéssel sajtó alá rendezte: Dr. György Lajos —	L. 15
20. sz.	Cs. Lázár László: Mezőgazdasági útmutató. Első rész. Talajművelés és trágyázás — — — —	L. 15
21. sz.	Nemes Elemér: Daloskönyv — — — —	L. 20
22—23. sz.	Vásárhelyi János: Egymás között — — — —	L. 25
24. sz.	Sebesi S.: Szép a Nyikó s a vidéke és más novellák	L. 15
25. sz.	Földes Zoltán: Az endrédi leányvásár és más elbeszélések — — — —	L. 15
26—27. sz.	Dr. Szász Ferenc: Mindennapi kenyereink — —	L. 25
28. sz.	Kiss Menyhért: Marossszéki atyafiak — — —	L. 15
29. sz.	Jakab Ödön: Versek — — — —	L. 15
30. sz.	Kovács Dezsőné: Petőfi Sándor és szülei — —	L. 15
31. sz.	Cs. Lázár László: Mezőgazdasági útmutató. II. r. Növénytermelés — — — —	L. 15
32—33. sz.	Dr. Vathy Elek: A magyar szépirodalom története	L. 25
34—35. sz.	Vásárhelyi János: Az életből az életnek — — —	L. 25
36. sz.	Finta Zoltán: Janesi és Juliska — — — —	L. 15
37—38. sz.	Dr. Szász: Tanácsadó gyümölcstermelők számára I.	L. 25
39. sz.	Szondy György: Állatok, virágok — — — —	L. 15
40. sz.	Gyallay Domokos: Második szavalókönyv — —	L. 15
41. sz.	Dr. Balogh Arthur: A kisebbségek védelme — —	L. 15
42. sz.	Dr. Roska Márton: Néprajzi feladatok Erdélyben	L. 15
43. sz.	Szentimrei Jenő: Halhatatlan mesék — — —	L. 20
44. sz.	Gyallay Domokos: Hadrakelt emberek — — —	L. 15
45. sz.	Donáth László: Szegény bolond — — — —	L. 15
46. sz.	Bálint Vilmos: Dúsgazdag — — — —	L. 15
47. sz.	Vásárhelyi János: Hóstatá lakodalom — — —	L. 15
48. sz.	Izsák Domokos: Dalok, erdőn, mezőn — — —	L. 15
49. sz.	P. Jánosy Béla: Király daliája — — — —	L. 20
50. sz.	Szotyory Lajos: Falusi mulattató — — — —	L. 15
51. sz.	Dr. Péter Béla: Csodahatású gyógynövények —	L. 15
52. sz.	Dr. Balogh Arthur: Széchenyi István — — —	L. 15

Farkasok lepték el a hegyvidéket. Országgrészünk délkeleti részében farkascordák jelentek meg, amelyek a háziállatok között és a vadállományban sok kárt okoznak. Mercurea-Ciuc mellett a „Vezepatak” erdőrészen Csáki József famunkást 12 farkasból álló csorda támadta meg. Csáki fára menekült. Egy nagyobb munkáscsoport szabadította ki veszedelmes helyzetéből.

MEZŐGAZDASÁG:

DOVATSERKESTŐ: DR. SZÁSZ FERENC

Utazás a búzavetőmagtól a mindennapi kenyérig.

— Konopi Kálmán cikksorozata a Magyar Nép olvasói számára. —

Hogyan készül a kenyér?

Szép és jó kenyeret csak jó minőségű búzából lehet készíteni. De hogy igazán szép és izletes kenyér kerüljön az asztalunkra, ahhoz szükséges, hogy készítése körül betartsunk egynéhány olyan dolgot, amiket a háziasszonyok nem mindenütt tudnak.

Kenyérből készítéshez nem szoktuk a legfehérebb nullás lisztet használni. Kettőtől ötös számúig terjedő lisztből készül a legtöbb kenyér. A kenyér színárnyalata a lisztben levő korparészecskék arányától függ. Minél több benne a korpa, annál sötétebb a liszt és a kenyér.

A korpás, sötét színű kenyér nem egészségtelenebb, mint a fehér. A korpában több olyan foszfor, mész és sótartalom van, ami az emberi test táplálásához, különösen a gyermekek csontjának fejlesztéséhez szükséges. Igaz, hogy ezeket a sókat az ember más táplálékokban is megkaphatja. A fehér kenyérnek viszont az az előnye, hogy könnyebben emészthető. A barna kenyér korpatartalma az emésztést, a bélműködést élénkíti. Izletesség dolgában mind a két fajta kitűnő lehet. Az a kenyér is, amelyet korpás lisztből készítenek, izletes és egészséges, ha a liszt jó minőségű búzából készült és a kenyérből készítés is kifogástalan volt.

A városi pékek süteményei, a finom kiflik és zsemlyék nullás lisztből készülnek. Ezeknek az izletessége és emészthetősége kitűnő, de ásványi anyag (foszfor-, mész- és só-) tartalma alacsony.

A kenyérből készítés keresztülvitele nem történhetik mindig egy és ugyanazon előírás szerint. A kisebb és lágyabb sikértartalmu búzákat lisztjéből készült tészta rövidebb ideig tartó dagasztást és rövidebb kelés időt kíván, mint az erősebb liszt tésztája.

Befejezésül leírom azt a kenyérből készítés módját, amely egy jó középminőségű liszt használata esetén alkalmas arra, hogy belőle

könnyű, jól felöltött és izletes kenyeret készítsünk.

Hozzuk be a lisztet már este a szobába, vagy konyhába, hogy reggelig télen is megmelegedjék. Szitáljuk meg és takarjuk be.

Reggel 5 órakor kezdünk kovászolni. (Ha már este kovászolunk, akkor túl savanyu lesz és megsavanyítja a kenyeret is.) Langyos vízben 3 deka élesztőt és fél zsemlye nagyságu kovászt feloldunk. Ha komlóspárt használunk, ebből is teszünk közéje. Ezt másfél liter liszt közé szűrjük és lágy kovászt kavarnak belőle. Betakarva, meleg helyre tesszük, a tüzhely közelében.

10—12 darab nagyobb burgonyát főzünk és egy nagy fazék vizet, vagy tejet forralunk a dagasztáshoz. Ez lefőlözött tej is lehet. A burgonyát áttörjük és 12 deka sót keverünk hozzá.

1—2 óra múlva, ha a kovász megkel, dagasztani kezdünk (tehát reggel 7 és 8 óra között). 6 kiló lisztre és burgonyára forró vizet szűrünk. Fakanállal keverjük. Keményebbre hagyjuk a rendes kenyérből készítésnél. A kovászt csak akkor tesszük hozzá, amikor 32 fok Cel-

KOMOLY KÉRDÉS!

Miért tűri, hogy kinozza a RHEUMA, ISCHIAS, KÖSVÉNYY oldat, hát, gerincz, szúrás szaggatás és keresztcsont fájdalom?

Mikor a csodás hatása

Spongillia

FÁJDALOMŰZŐ CSÜZ ÉS KÖSVÉNYKENŐCS BIZTOSAN MEGGYÓGYITJA!

ÁRAGOLEI KONCZ GYÓGYSTERTÁR és postaköltség • ODORHEIU •

sius hőmérsékletüre hült le. Ez az a kellemes, langyos hőmérséklet, amelyet a jó háziasszony hőmérő nélkül is el szokott találni. Ha a tészta túl kemény maradna, a kovász hozzágyúrása után is, higítsuk fel langyos forrált vízzel, vagy tejjel.

Dagasztás közben hajtsuk fel többször a tésztát, hogy egyenletesen keveredjék. Egy órai dagasztás után, ha a tészta hólyagos kezd lenni, lekaparjuk a teknőt és a fenekét belisztezzük, a tésztát betakarjuk. Jó meleg helyre tesszük, hogy ott megkeljen. Ha hőmérőnk van, igyekezzünk arra, hogy a tészta hőfoka 32 fok Celsius legyen.

A dagasztás befejezése után egy fél órával (8 óra 30—9 óra 30 perc között) a tésztát 15 percig ismét átgyurjuk és utána tovább kelesztjük.

Egy órával ezután (9 óra 45 perc és 10 óra 45 között) ezt az átgyurást megismételjük és a kenyereket kiszakítjuk. Kosarakba, de még jobb, ha tepsikbe tesszük, hogy a kemencébe vetés előtt ne kelljen megmozgatni. A kosarakban (vagy tepsikben) háromnegyed óra alatt ismét megkel a tészta.

Ekkor (10 óra 45 és 11 óra 45 perc között) megmossuk a kenyereket és betesszük a kemencébe, amelyben előbb a parázs kivétele után nagy felületű lapos edényekben, vagy tálcákban forró vizet párologtattunk el. Az

ilyen gőzös levegőjü kemencében a kenyér héjja tovább marad rugalmas, nem fog ki bomlani és nagyobbra nő.

A kisütés két óráig tart. Tehát a kenyér 12 óra 45 és 2 óra 45 perc között elkészül.

Kovásznak való tésztát kiszakításkor tésztáink félre a következő sütéshez.

Ha a liszt gyöngye és gyorsan lágyul, akkor valamivel rövidebb ideig dagasztjuk és az utolsó átgyúrás után hamarabb vetjük a kemencébe. Ha a liszt a szokottnál erősebb, akkor erőteljesebben dagasztunk és tovább várunk a kemencébe vetéssel.

A kenyér nyári időben néha megnyulósodik. Ez ellen azzal védekezhetünk, hogy a tésztakészítéshez savanykás tejet (vagy sovány tejet) használunk és a kisült kenyeret lehetőleg gyorsan lehütjük és azontul is hűvös helyen tartjuk.

A gazda a nap hevében dolgozik az imádságban kért mindennapi kenyérért. A gazdasszony a tűzhely és a sütőkemence mellette. Ha mind a ketten megteszik a magukét, akkor az Ur áldása izletes és egészséges szép kenyér alakjában jelenik meg asztalunkon és táplálja a magunk és házuk népe testét és megerősít, hogy becsületes munkánkat egészségben és örömmel folytathassuk tovább.

Tesznek-e kárt a méhek a szőlőben?

Többször halljuk a szőlőtermelő gazdától azt a panaszt, hogy a méhek kárt tesznek egyik vagy másik szőlőben vagy gyümölcsösben azáltal, hogy rágóikkal a gyümölcs héját felbontják s az azokból kifolyó nedvet elhordják. Megtörténik az is, hogy a szőlősgazdák és azon méhészek között, kik a szőlőhegy közelében méhészkednek, ez ok miatt surlódások keletkeznek. Lássuk, mennyire jogos, helyesebben jogos-e ez említett panasz?

Tény az, hogy gyakran lehet látni a szőlőben méheket, amint egyik gerezdről a másikra röpködve gyűjtögetik össze a bogyókból kifolyó nedvet, amit hazahordanak és mézzé alakítanak át. Teljesen téves azonban az a hit, hogy ezzel a méhek legkisebb kárt is okoznának.

Nincs tudomásom arról, hogy nálunk e te-

kintben hivatalosan kísérletek, vagy megfigyelések történtek volna. Magyarországon már 1869-ben s azóta több ízben történtek megfigyelések a földművelésügyi minisztérium rendeletére, mely alkalmakkor mindig a fenti panasz jogtalanságát állapították meg. Legkésőbb 1891-ben a szőlészeti kísérleti állomás és a Természettudományi Társulat végzett kimerítő kísérleteket, melyek alapján megállapítást nyert, hogy a szőlőszemeket nem a méhek, hanem a darazsak bontják föl, ugyszintén a gyümölcs héját is. Megállapították a megfigyelések alkalmával azt is, hogy a méhek rágószervei gyengék, és nincsenek annyira kifejlődve, hogy azok segítségével szőlőt vagy más gyümölcsöt felbonthatnának. Felhasadnak a szőlőszemek akkor is, ha augusztóban sok eső esik, vagy ha valamely beteg

ség miatt a bogyók rothadásnak indulnak.

Bármilyen is okozza a szőlőszemek föltrepedését, azokból édeskés ízű lé folyik ki, melyet a méhek szívesen látogatnak s összegyűjtve mézzé dolgoznak föl. Ezzel pedig általános gazdasági szempontból is hasznos munkát végeznek. A felbomlott szőlőszemekből kifolyó lé, ha azt a méhek nem gyűjtik össze, alá perreg az alattuk lévőkre, melynek következtében azok is rothadásnak indulnak. E folyamat akkor okoz nagyobb kárt, ha valamely betegség csirái szaporodnak el a rothadás terjedésével.

Megállapíthatjuk tehát, hogy szorgalmas

méhecskéink a szőlőkben semmi kárt nem tesznek. Sőt azáltal, hogy összegyűjtik a megrepedt és rothadásnak indult szőlőszemekből kifolyó nedvet, megakadályozzák a baj továbbterjedését. Ezzel meg igen jelentékeny hasznot hoznak a szőlősgazdáknak.

Ahelyett tehát, hogy a méhekre gyanakozunk, kutassuk föl a darazsak lakásait és pusztítsuk őket, hogy minél kevesebb kárt okozhassanak a szőlőkben és gyümölcsösben, a méheket pedig, melyek még itt is hasznosaknak bizonyulnak, szeressük és dédelgessük.

Benczédi Márton
tanító.

97%

Alig van a gazdálkodásnak olyan ágazata, melyben ez a haszon ugyiszólván befektetés nélkül évről évre elérhető volna. Minden gazdálkodási ágazat, legyen az növény, gyümölcs, vagy szőlőtermesztés, kockázattal jár és a külső körülményektől eltekintve, ugyancsak meg kell dolgozni a gazdának azért, hogy nagyon szerény haszon elérése mellett, verejtékes munkával számításait valahogy megtalálja.

Mi tehát az a gazdasági ágazat, mely kockázat nélkül, kevés munkával ezt a csodálatosan magas jövedelmet biztosítja. A válasz nagyon egyszerű: a juhtartás.

Gazdatársaink tudják a legjobban, hogy a tavasszal csoportosan számbaadott, a zöldbe kihajtott és a tél elején ismét hazahajtott juhokkal semmi gond nincs, mert azoknak a község bizalmi embere, a juhásztor, gondjukat viseli. A gazda tehát nagyonának a fontos tartozékával ugyiszólván nem is törődik és annak haszna csodálatosképpen mégis az alábbiakban mutatkozik:

Egy közepes anyajuh lead	
7 kg. sajtot, melynek ért.	140 lej
1.5 kg. ordát,	27 "
3 kg. gyapjut,	300 "
1 bárányt	120 "
Összesen:	587 lej

Ez az összeg tehát a tiszta jövedelem, amire a gazdának más

költsége nincs és természetesen nem hagyható figyelmen kívül, hogy az ezen hasznot biztosító állat továbbra is megmarad.

Az egyetlen veszély, mely a juhokat fenyegeti, a már annyiszor ismertetett mételegy, melyet az állatok legelés közben szednek fel és melynek káros hatása különösen a téli istállóztatás megkezdésekor mutatkozik. A betegség jelei az állat szemeinek sárgulása, gyengeség, később gusa, majd az állat vizenyőssége és elpusztulása.

Ez az a betegség, mely ellen a gazdának védekeznie kell és mely

célra az évek óta bevált és kipróbált ezüst felírásu valódi Distol-Express használatos. Egy darab valódi Distol ára a győgytárakban is annyira olcsó, hogy ha annak értékét a fentiek szerint elért tiszta haszonból le is vonjuk, még mindig 97% tiszta haszon mutatkozik.

Számos utánzat van forgalomban, melynek formája és elnevezése sok tekintetben hasonlít a Distol-hoz. Ilyenekből a gazdának óvakodnia kell, mert bár ezek az utánzatok 2-3 lejjel olcsóbbak a valódi Distolnál, de hatásuk annyira megbizhatatlan, hogy hasz-

**Beteg lett a juhod, figyelj nem-e mételegy?
Ha igen, ne busulj, ne kinozzon kétely!
Rögtön adj be neki egy DISTOL-t, de valódit,
mert a hamisítvány őt, de bizony nem gyógyít!**

Gazdatársak!

Gyógyszertárakban csak Distolt kérjetelek és fogadjatok el. — Felvilágosításért forduljatek bármikor a Magyar Néphez.

nálatuk haszon helyett veszteséggel jár, mert vagy megdöglik a juh, vagy legjobb esetben a felsorolt hasznok közül valamelyik elmarad. Vannak esetek, hogy elvesz a gyapju, vagy az anyaállat elvetéli a bárányt és így tovább.

Soha ne kérjen a gazda úgynevezett „olcsó Distol“-t, mert a megtakarítani gondolt árkülönbséggel saját magát károsítja meg súlyosan. Kérjen ellenben mindenki kifejezetten valódi ezüst felirású Distolt, melyből egy darab biztos hatású és két lej árkülönbségért már biztosítva van a felsorolt 587 lej tiszta haszon elérése.

Igen nagyszámu tenyészállatot jelentettek be a budapesti tenyészállatkiállításra. A március 17—22. napjain rendezendő országos mezőgazdasági kiállítás és tenyészállatvásár iránt az azon részt venni kívánó gazdák körében már is az előző évek szép sikerei kiállításai előtt tapasztaltat meghaladó nagyfokú érdeklődés mutatkozik. Az ideai kiállítás korai időpontja miatt a tenyészállatok csoportjában már január 6-án lejár a jelentkezési határidő és ezért az összes hazai neves nagytenyészetek, valamint a fejlett köztenyészeteket magukban foglaló tenyésztő egyesületek siettek jelentkezésükkel részvételüket biztosítani. A bejelentések száma már a határidő lejártá előtt az összes tenyészállatcsoportokban meghaladta a tervezett kereteket, ennél fogva a jelentkezési határidőt semmi esetre sem fogják meghosszabbítani.

Az eddig átvizsgált bejelentésekből is már örömmel lehet megállapítani, hogy a kiállítás állattenyésztésünk öröndetes továbbfejlődéséről fog számot adni, a gondosan kiválogatott és felülvizsgált tenyészanyag kivétel nélkül igen magas szintjét képvisel és egészen rendkívüli teljesítményű állatok is fognak szerepelni a kiállításon.

A "MAGYAR NÉP"-et terjesztetni magyar kötelesség!

Megkezdődtek a Gazdasági Egyesület kétféle gazdasági tanfolyamai.

A Gazdasági Egyesület téli tanfolyamai január hó 11-ikén megkezdődtek a falvakban. Az ideai tél folyamán az egyesület 25 tanfolyamot rendez, amelyek egyenként két hétig tartanak. A tanfolyamokra 30—60 magyar kisközgazda hallgató jelentkezett. Átlag 40 hallgatót számítva, összesen mintegy 1000 kisközgazda nyer ezúton értékes irányítást és szakszerű utmutatást a tudomány haladása szerint való gazdálkodás terén. A tanfolyamok alatt az előadások egész nap tartanak és az esti órákban, az idő kihasználhatása érdekében háziipari tanfolyamok tartatnak, amelyekben a kosárfonást, fafaragást, kefekötést, szalma-gyékény, nádfonást stb. tanítják meg, aszerint, hogy az adott viszonyok között milyen nyersanyag áll rendelkezésre a vidéken.

Megkezdődtek az előkészületek a vetőmagkiállításra és vásárra.

Február hó 21—27. napjain Clujon, a Gazdasági Egyesület A. Muresan utca 10. sz. alatti

székházában, az előző évek gyakorlatához híven, ez évben is megrendezi szokásos vetőmagkiállítását és vásárját. A kiállítás iránt országgrészünk gazdaközönsége körében igen nagy érdeklődés nyilvánul meg. A gazdakörök nagy számba való felvonulása mellett számos külföldi és belföldi növénynevelő és nemesített magvakat termelő gazdaság jelentette be részvételét. Bár az egyesület tavaszi vetőmagkiállításaira a gépgyárakat helyszüke miatt nem szokta meghívni, az idén, a nagy érdeklődésre való tekintettel kénytelen volt egy pár gazdasági gépgyárnak is helyet szorítani a rendelkezésére álló szűk területből. A kiállítás tartamára a CFR 50 százalékos kedvezményt és 75 százalékos áruszállítási kedvezményt engedélyezett a visszautazás, illetve szállítás alkalmára. A kiállítással kapcsolatos tudnivalókról készséggel és díjtalanul nyújt felvilágosítást az E. G. E. (Cluj, Str. A. Muresan 10. sz.)

Terjesztjük a "Magyar Népet"

Transzilvánia legjobb mezőgazdasági és közigazdasági szaklapja a

MEZŐGAZDASÁGI SZEMLE

Mutatványszámot ingyen küld a kiadóhivatal: Cluj Str. Baron L. Pop 5. szám.

Előfizetési díja egész évre csak 80 lel.

Az európai háborus hangulat miatt drágul a buza.

A római Nemzetközi Mezőgazdasági Intézet kimutatásai alapján meg lehet állapítani, hogy az európai államokban példátlanul nagy buzavásárlási láz uralkodik. Azzal lehet magyarázni, hogy a nemzetközi feszültség miatt minden állam el van készülve arra, hogy esetleg háboru tör ki. Ezért minden állam igyekszik buzakészleteit gyarapítani és gondoskodni arról, hogy háboru esetén a közeli-kezesben ne keletkezzenek zavarok. A megállapítások szerint Anglia, Franciaország, Olaszország és Németország óriási buza felesleget raktározta el. A nemzetközi gabonapiacra ilyenformán az árak megdrágultak. A buza ára évtizedek óta nem volt olyan drága a tengerentúli tőzsdéken, mint jelenleg. Megállapítjuk, hogy a buza árának a drágulása a mi piacainkon is érzik. Természetesen, minthogy Románia mezőgazdasági állam, bőségesen el van látva a belföldi szükséglet fedezésére és nem szorul olyan tartalékolásra, mint az ipari államok. Különben a nemzetközi piacon az a felfogás alakult ki, hogy amennyiben a háborus feszültség engedni fog, az elrejtett buzakészletek piacra kerülnek és ekkor meg fog olcsulni a buza. Így hát a gazdáknak nem lehet pontos számítást csi-

nálniok arra nézve, hogy a tavaszi buzaárak hogyan fognak alakulni. Rendes körülmények között ugyanis a buza tavasszal szokott megdrágulni. Idén azonban ellenkezőképpen alakulhat a helyzet. Ha ugyanis elmúlik a háborus feszültség, feltétlenül olcsulni fog a buza ára.

Jugoszlávián keresztül bonyolódik le a buzakivitel.

A vasút magas szállítási díjai miatt a külföldre szállító buza-kereskedő cégek nem a Constanca-i kikötőn át bonyolítják le üzleteiket, hanem Jugoszlávián át szállítják adriai kikötőbe a buzát. Jugoszlávia esetről esetre kedvezményes áron szállítja a buzát a tengerpartra és ezenkívül biztosítja, hogy a román határon átvett buza másfél nap alatt a tengeri kikötőbe érkezik. Az eset rendkívül jellemző a nálunk uralkodó gazdasági politikára. A romániai buzát nem lehet román kikötőbe román hajóra rakni, mert a vasút szállítási díja nagyon drága. Érdekes, hogy Jugoszláviában átértették a helyzetet és nagy kedvezményeket biztosítanak a buzakereskedők szállítmányainak. A Banat-ból az utóbbi napokban egész vonatok szállították Jugoszlávián keresztül tengeri kikötőbe a buzát. Ennek hatására alatt a Banat-i és Bihar-i piacokon a buza megdrágult. Jó minőségű buzáért 450—470 lej fizetnek mázsánként.

Magyar tenyészbikákat vásárolnak Abesszinia számára.

Orosháza környékén az állatkereskedők nagymennyiségű magyar tenyészbikát vásároltak. A nagyarányú vásárlás háttérében az áll, hogy az afrikai olasz hatóságok kétezer magyar tenyészbikát akarnak az új telepések rendelkezésére bocsátani. A kereskedők szerint tárgyalások folynak az illetékes körök előtt, hogy ilyen nagymennyiségű tenyészanyagot az országból való kivitele nem hatna-e károsan a magyar tenyésztésre. A gazdakörök és kereskedők érdeklődéssel várják az abessziniai magyar állatkivitelre vonatkozó megbeszélések eredményeit.

Piaci árak a Banat-ban. Buza 435—440, kukorica 220—225, zab 265, takarmányárpa 320, sörárpa 340, muharmag 400, napraforgómag 440, tökmag 680, cirokmag 215 lej mázsánként.

Művelődési mozgalomok.

MŰVELŐDÉSI ÉLET VETI-SÉN. A vetisi református egyházközség lakosságának adakozásából Nyárády Tivadar jól sikerült karácsonyfa ünnepélyt rendezett. Az ünnepély után ajándékesomagokat osztottak ki a jelenlevő gyermekeknek. A református nőszövetség is szép ünnepséget rendezett. Az ünnepségnek 24 száma volt, amelyet a község általános tetszés mellett hallgatott végig. A község művelődési mozgalmainak vezetői Szarka Károly református lelkész és Nyárády Tivadar tanító.

Minden magyar ember jegyezze jól meg, hogy a magyar egyházak biztosító intézete a

„MINERVA BIZTOSÍTÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG”

tehát magyar kötelesség biztosítását ide átadni

Mulafaló

Dal a cipőmről.

Új cipőm, az nekem nincsen,
Új cipőm az régen volt;
No, de se baj, az vigasztal,
Hogy cipőmön — új a folt.

Oly ragyogó ez az új folt,
Oly tündöklő, mint a nap;
Hogyha nézem, keblem tőle
Emelkedik, nő, dagad.

S oly nagy, mint a Nagy-óceán,
Ez a folt épp' akkora;
Ennek fényes tükrén hull le
Kelet s nyugat csillaga.

Istenuccse, e jószágom
A suszterhez vitetem,
Tétetek egy foltot még rá
— S új cipőm lesz teljesen!

Suba Lajos.

A török leányka.

— Bolgár elbeszélés. —

Irtá: Hristo G. Karangiev.

— Második közlemény. —

Remzi nem beszélt többé sumeni utazásáról és az utolsó két nap alatt csaknem megfeledkeztem kívánságáról, s harmadnap reggel egészen váratlanul érintett, hogy a mi kis török leányunk csak úgy eltűnt. Egy szó üzenetet sem hagyott hátra. Csak a konyhasztalon maradt egy szem bab, az utolsó abból a féltve őrzött selyemzacskóból.

Felesleges volt keresnünk. Bizonyára korán reggel elutazott Sumenbe. De elhatároztuk, hogy délben érdeklődni fogunk a visszatérő gépkocsivezetőtől, hátha valamit tud mondani róla...

Másnap délben, mikor hivatalomból hazajöttem, otthon azzal fogadtak, hogy a Remzi lajabeli hodzsza (török pap) vár reám a vendégszobában.

— Mi történt, kedves hodzsza uram? Csak nincs valami baj? — kérdeztem vendégemtől.

— Remziért jöttem, de a nagyságos asszonytól hallom, hogy még tegnap reggel Sumenbe utazott. Pedig csak ma kellett volna indulnia, az én kíséretemben. De biztosan elvesztett vagy egy babszemet és eltévesztett a számítását...

— De mit jelentenek azok a babok és a selyemzacskó?

— Mindjárt megtudja, uram... Remzi árva, — kezdte elbeszélését a hodzsza. — Én nem szegény családból való, hanem apja elhagyta, anyjától pedig elszakították. Ezelőtt öt évvel, mikor még alig kilenc éves volt, apja második feleséget vett a házához, az első mellé. A Remzi anyja, ki okos, tisztességes és nagyon jó asszony, ura tettét minden erejével ellenezte. Védte a családi tüzhelyét, ahogy az anyafarkas védi a vackát, ahol a kölykei fekszenek. „Mit fog gondolni az én leánykám, ha látja, hogy még egy asszonyt hozol a házhoz? Remzi még azt fogja hinni rólam, hogy nem vagyok jó feleségnek, sem háziasszonynak, sem anyának. Ő nem tudja megérteni a te vágyaidat, és legelőször ő fog engem hibáztatni. Azután én is szeretlek téged s nem tudok más asszonnyal egy fedél alatt élni. Ne tedd ezt!...” — könnyögött a szerencsétlen asszony. Minden kérés, könnyölgés ellenére, az apa egy reggel csak új asszonyt vitt a házhoz, nem törődve jó felesége és Remzi kétségbeesett siránkozásával. A törvényes feleség, látva, hogy a siránkozás mit sem ér, hirtelen elhatározással fejszét ragadott és egyetlen csapással megölte a második asszonyt. A Remzi anyját elítélték és a sumeni börtönbe vitték. Az apa mindenét eladta és eltűnt a környékről, Remzit pedig minden gondoskodás nélkül az utcán hagyta. A szerencsétlen leánykát én fogadtam be házamba és én neveltem fel annyira, hogy megtudja keresni a kenyerét. Remzi szüntelenül csak az anyja után sóhajtozott, minden nap az éveket, hónapokat és a napokat kérdezgette, hogy mikor fog kiszabadulni és hazatérni az ő drága édesanyja. Mikor elérte a tizenharmadik évét, behoztam a városba és egy jó háznál elhelyeztem szolgálatba. Szegény leányka megkért, hogy senkinek se mondjam el anyja szerencsétlenségét, hogy börtönben ül... Nagyon szégyelte szegény, mert érezte, hogy mások nem tudják megérteni az ő jó anyja nagy szenvedését. S végül

arra kért, hogy amikor felvirrad a szabadulás napja, menjek el vele Sumenbe, az ő sokat szenvedett édesanyjáért...

S hogy a szabadulás napját el ne tévessze, anyja selyemsáljából kis zacskót készíttettem és annyi babszemmet tettem bele, ahány napnak fel kellett virradnia addig a nagy napig. Meghagytam, hogy minden nap dobjon el egy szemet akárhová és mikor csak egy szem babja lesz, várjon reám. De eltévesztette a számolást, vagy elfogyott a türelme és megelőzött engem...

A hodzsza elhallgatott. Szótlán megilletődéssel hajtottam le fejemet a gyermeki szeretetnek, az édesanya utáni vágyakozásnak erre a szép megnyilvánulására. Pipára gyujtottunk és várakozásteljesen néztünk a kék füstkarikákba. Nem sokáig kellett várakoznunk.

Fájdalmas zokogás hallatszott az udvarról: Remzi ott üldögélt a dus lombu birsalmafa alatt és szivettépősen sirdogált. A hodzsával kirohantunk.

— Mi történt, Remzi!...

— Meg... meghalt még a Ramazanban... a Ramazan alatt... Lehet, éppen akkor, amikor a babszemek kiömlöttek. Tudtam... tudtam, hogy az nem jó jel... Anyám!... Édes jó anyám!...

És kivette kebeléből az anyja selyemsáljából készült kicsi zacskót, csókokkal borította s szivettépő zokogással sírta bele a drága halott iránt érzett nagy szeretetét...

Apróságok • Adománik

Megható tengerésztörténet.

Faith Ede, kereskedelmi tengerész és négy társa az amszterdami tengerészeti bíróság előtt állottak lázadással vádolva. A súlyos vád részletei a tárgyalás alatt a következő megható történetben bontakoztak ki. Faith Ede Kispestről került négy éves korában külföldre, szüleit, családját nem ismerte és már kora ifjúságában matróz szolgálatot teljesített. Ezelőtt hat évvel került arra a hajóra, amelyen a vád szerint lázadást szított. Az történet ugyanis, hogy egy alkalommal a hajón utazott a kapitány felesége is és az asszonynak Jáva szigetén gyermeke született. A tengerészek, köztük főképpen Faith Ede nagyon megörültek, hogy ezután a hajón egy kisgyerek is lesz, aki

egyhangu életükbe némi változatosságot visz. Közben a kapitányné súlyos beteg lett és Faith négy társával együtt gondozta és ápolta a kisgyermeket. A matrózok végül anyira megszerették a kisgyereket, hogy a szülei legnagyobb kétségbeesésére még a magas árbócok közé és a gépházba is magukkal vitték. Faith a legveszedelmesebb munkahelyére is, a főárbócra, kis hálóba kötve felvitte a gyermeket és gyönyörködött mosolygó arcában. A vége az lett, hogy a kapitány megtiltotta a matrózoknak, hogy a gyermekkel foglalkozzanak. Erre valóságos lázadás tört ki a hajón és a legénység Faith vezetése mellett követelte a kapitánytól, hogy engedje meg, hogy a személyzet továbbra is szórakozhassék a gyermekkel. A kapitány azonban kérlelhetetlen maradt. Erre a

legénység behatolt a parancsnoki lakosztályba, lefegyverezte az ellenálló tiszteket és a kapitányt egy kis fülkébe zárta el. Ezután megint rend lett a hajón, mert a legénység a kisgyermekkel tovább játszadozott. A hajó rádiós tisztje végül is rádió útján segítséget kért és egy hadihajó sietett a lázadó matrózok megfékezésére. Faithot és négy társát elfogták és így kerültek az amszterdami bíróság elé.

A bírának megértő lelkük és jó szíviük volt. Megállapították, hogy a matrózokat a gyermekszerelem vitte a lázadás bűnére. Amikor a matrózok vallomásából a bírák meggyőződtek, hogy a lázadókat tettükben az őszinte gyermekszerelem vezette, felmentő ítéletet hoztak. A derek kapitány sem kifogásolta az ítéletet, sőt miután így az ügy fegyvelemsértési része elintézésé

nyert, felajánlotta Faithnak, hogy maradjon házában a gyermek közelében. Így a magyar tengerészből háziszolga lett a holland kapitány gyermeke mellett.

Csodálatos kísérlet a vakság gyógyítására.

Egy odesszai orvostanár eredményes kísérleteket végzett a vakság gyógyítására. Pilatow orvostanár a vak ember szemének csillagába kis nyílást vág és a nyílásba egészséges szemhártyát ültet át. A szemhártyát olyan szemből szerzi, amit betegség vagy baleset következtében el kell távolítani. A tudós kísérletei szerint a halott ember szemét is fel lehet használni a műtét céljaira. A rendkívül érdekes kísérletezés az egész világon általános feltűnést keltett. A tudósok mindenütt megkezdették a kísérletezéseket és remélik, hogy a kísérleteknek gyakorlati jelentőségük is lesz.

A legjobb orvosi tanács.

Boerhawe, holland orvos 1738-ban halt meg. Hagyatékának leltározása közben egy lepecsételt könyvet találtak. — A könyv borítékára a következő szavak voltak írva: „Az orvosi tudomány legbiztosabb és legmélyebb titkai”. Mintegy Boerhawe kitűnő orvos volt és nagyon sok beteget gyógyított meg, a könyv iránt nagy érdeklődés mutatkozott. Végül is egy orvos az örökösöktől tizezer forintért vette meg a lepecsételt könyvet. Azt hitte, hogy a vásárral az orvosi tudomány legrejtettebb titkai jutottak a kezébe. Hazavitte a könyvet és izgatottan fejtette le a pecsétet. Nagy meglepetésére a vastag könyv lapjai teljesen fehérek voltak. Az első oldalon volt csak néhány sor. A megle-

pődött vásárló a következőket olvasta az első oldalon:

„A fejed tarts mindig hűvösen. A lábadat melegen és ne viselj szoros ruhát. Ha ezt megfogadod, soha sem lesz orvosra szükséged”

A százszentéves orvosi tanács ma is megállja helyét, mert valóban a legtöbb betegség abból keletkezik, hogy a test a ruha viselés következtében elkényesedik. Sok betegség kezdete a hűlés. Leggyakrabban a lábak megfázása után szerzi az ember. A hűlést okozhatja az is, ha a fej el volt kényeztetve. — Tulságosan meleg kalapot vagy sapkát nem szabad viselni.

Állatok, mint színészek.

Amerika legnagyobb mozgófénykép felvevő műintézetében nemcsak emberek szerepelnek, mint színészek, hanem állatok is. A darabokban ugyanis sokszor kell állatoknak is fellépni. A mozgófényképeken szereplő állatok fellépti díjai a következők: Naponta egy elefánt, viziló, oroszlán, vagy majom, ötszáz dollárt, tehát ötvenezer lejt kap. A teve, krokodil fellépti díja 125, a zebraé 100 dollár. Legnagyobb fellépti díjat a kutyák kapnak.

Hétezeréves fa.

Mexikó Santa-Maria nevű városának temetőjében öreg ciprusfa áll. A fa hétezer éves. Magassága 60 méter, kerülete pedig 52 méter.

Öreg korban nyíló virág.

A forró földöv alatt élő kosbor vagy orchidea virágot kertészeink is nevelik. A virág a legdrágább disznóvények közé tartozik, mert nagyon ritkán nyílik. Negyven éves korában kezd nyílni.

Ráériünk még gondolkozni...

Egy amerikai tudós kiszámította, hogyha az emberiség a Föld termőerejét legészszerűbben használja ki, hatezer millió lakóst tud a Föld eltartani. Az amerikai tudós tekintetbe vette az emberiség mai szaporodásának menetét és kiszámította, hogy körülbelül 150 év múlva be fog következni a Földön a túlnépesedés által okozott nyomorúság. Ha az emberiség életmezése 150 év alatt nem alakul át, borzalmas háború várható.

Gummigolyó kerék helyett.

A repülőgépek leszállása alkalmával sokszor történik szerencsétlenség. A repülőgép kerekei ugyanis amikor a repülőgép földet ér, vagy megcsuszának, vagy nem forognak olyan gyorsan, mint kellene és a repülőgép mindkét esetben felborul. Ujabb kísérleteket folytatnak, hogy a repülőgépek kerekeit gummiból készült golyókkal helyettesítsék. A gummigolyók belseje sejtekre van osztva és magasnyomású levegővel van megtöltve. A golyók sokkal biztosabb alapot nyújtanak leszálláskor a repülőgépnek, mint a keskeny peremű kerekek. Másik előnyük, hogy a golyókerekes repülőgép a vízre is leszállhat. Az új találmányt Amerikában már a gyakorlatban is kipróbálták és az olyan jól bevált, hogy minden valószínűség szerint rövidesen az összes repülőgépeket gummigolyókkal szerelik fel.

Százéves emberek faluja.

Kína egyik tartományában érdekes falut fedeztek fel. A faluban száz család él és mind a száz családban van legalább egy százéves életkort betöltött ember. A falu legöregebb em-

bere 180 éves. Hosszu életét annak tulajdonítja, hogy mindig naplementekor fekszik és hajnalban kél fel. A 180 éves öregember ma is végzi rendszeres napi munkáját. A kutatók szerint a község lakói valószínűleg azért olyan hosszú életűek, mert a község környékének nagyon szelid éghajlata van.

Sugár, amelyik láthatatlanná tesz.

Egy olasz egyetemi tanár olyan sugarakat fedezett fel, amelyek embereket és tárgyakat láthatatlanná tesznek. Az olasz tudós által felfedezett sugarak csupán különleges fémekre nem hatnak. A felfedezés előtt óriási jövő áll.

Az okos inas.

Egy cipésmester odaad reggel az inasnak egy pár cipőt, hogy vigye el özvegy Kovács Jánosnének, Csalogány-utca 8. szám alá.

Az inas este kerül elő, mire a mester megkérdi:

— Na megtaláltad?

— Meg, — feleli az inas, — csak hogy nem a Csalogány-utca 8. szám alatt, hanem a Pacsirta-utca 32. szám alatt lakik, nem Kovács Jánosnének hívják, hanem Szabó Imrének és nem özvegyasszony, hanem lakatos tegéd.

A barát nélküli ember.

Egy ur valamiféle üzletet köt és váltóval akar fizetni.

— Kérem, — mondják neki — legyen szives és ezt a váltót brassa alá valamelyik barátjával.

— Jaj, az lehetetlen kérem, nekem nincsen barátom.

— Nincs barátja? Hát az hogy lehet?

— Ugy kérem, hogy én végrehajtó vagyok.

Tanácsadó

Azon előfizetőink részere, akik bármely ügyből kifolyólag tanácsra szorulnak, ezen rovatunkban készségesen megadjuk a választ. — Tekintettel arra, hogy szakértőinknek a tanácsadásért fizetnünk kell, felkérjük olvasóinkat, hogy a beküldött tanácskérő levélhez mellékeljenek 20 lejt, (orvosi tanácsokért 30 lejt), könnyebbség okáért bélyegben. A tanácsadás költségeit mi nem fedezhetjük. Ha a választ levélben kívánják, ezenfelül még külön portódíj is beküldendő. — Csak azokra a levelekre válaszolunk, amelyekhez a 20 lejt is csatolva van. Fenntartjuk azonban azt a jogot, hogy olyan levelekre, amelyek közérdekűek, a választ lapunkban adjuk meg.

V. J. Hida. A hordóizü bort nem lehet megjavítani. A hordókat tisztán kell tartani! Az üresen álló hordókat havonta ki kell kénezeni és a legkisebb gyanus szag esetén kádár kezére kell adni. Mint jeleztük, a hordóizü bor megjavítása lehetetlen. Ha azonban a hordóizü csak kisebb mértékű; úgy megpróbálhatja többszöri szellőztetés után, kénezett hordóba való lefejtéssel helyrehozni. Ha így nem sikerülne, akkor a jövő évben szüret alkalmával vegyítse a bort össze friss törkölyvel és préselje meg egyszer át.

S. J. A kérdéses ügyben forduljon dr. Nagy Endre gazdasági iskolai igazgatóhoz Ciumbrod, p. u. Aiud, jud. Alba. Tőle a pontos címet megkaphatja.

Z. A. Ha új bora megbarnult, jele, hogy valamilyen betegségben szenved. A betegséget vizsgálat nélkül megállapítani nem tudjuk, azonban véleményünk szerint a következő eljárással segíthet a bajon: Lehetőleg borszivattyúval, hogy levegő ne érje, erősen kénezett hordóba huzalozza le a bort. Amennyiben ez az eljárás nem segítne, úgy derítést kell alkalmazni. A derítést a következő módon végezze: Száz liter borra vegyen 10 gramm zselatint és 4—5 gramm csersavat. (Tanint.) A zselatint egy napig

áztassa vízbe, azután pedig egy liter langyos borban oldja fel. Ezután az egészet felhigítja 2—3 liter borral és beleteszi a tanint. Ha minden jól elvegyült a derítő szerben, a derítendő borhoz kell vegyíteni. Ha a bor megülepedett, visszanyeri régi tüzes színet. Ennek megtörténte után a bort fejtse át új hordóba, lehetőleg a levegő kizárásával, tehát borszivattyúval.

R. F. Mint írja, eddig a vasúti hid alatt elhaladó mezeti úton át közlekedtek, ujabban azonban a hidőrség ezt nem engedi. Így nagy kerülővel juthatnak földjeikhez. A leghelyesebb, ha az érdekelt földtulajdonosok a katonai őrzést végző csapatteparancsnoksághoz kérest adnak be, hogy tekintetbe véve helyzetüket, engedélyezze a hid alatt való járást és áthajtást. Kérésüket remélhetőleg teljesíteni fogják.

S. J. A levelében említett fiu román honosítása, tekintettel arra, hogy a levelében közölték alapján úgy látjuk, hogy az ma magyar állampolgár csak az ugynevezett naturalizálási eljárás alapján történhetik. Ez az eljárás nagyon hosszú időt vesz igénybe, tehát a levélben közölt feltételek mellett aligha felel meg a célnak.

S. J. Fülzugása — ha csak nagyothallása nincs — (de erről nem tesz említést), a legnagyobb valószínűség szerint ideges fülzugás; erre kell gondolnom, mert nem említi a jelenre vonatkoztatva fülfolyást vagy fülfájdalmat stb. Meg kellene próbálnia az orvos ur által már rendelt gyógyszeren kívül és ahelyett a brómsók szedését, hátha elmulna a baj. (A gyógyszert a gyógyszer-tárban elkészítik; Ka és Na brom a 6.0, Ammon-brom 3.0, naponta 3x 1—1 evőkan.) Különböző betegségek nem tartozik a leg-egyszerűbbek közé, fiataloknál a sápkór (vérszegénység) is előidézi. Dr. G. E.

Ha sikert akar elérni,
hirdessen a

„MAGYAR NÉP”-ben!

Szerkesztői üzenetek

Alább felsoroltaknak köszönetet mondunk a bejelentett új előfizetőkért:

B. M. Copsa-Mica, N. I. Coroiu Sănmărtin, E. J. Urziceni, A. I. Capoșul-Mare, K. Gy. Fodora, B. M. Cojoena, K. S. Lompirt, id. B. J. Cheia.

ELŐFIZETŐINKHEZ! A második naptárexpedíciót egy-két napon belül befejezzük s ennek megtörténte után, mint előző számbunkban jeleztük, azok részére küldjük szét a naptárt, akik az utóbbi napokban fizettek, vagy rövidesen kifizetik múlt év végéig szóló hátralékaikat. Megismételjük azon közlésünket, hogy csak azok részére ígérhetjük biztosan a naptár elküldését, akik e hó végéig kifizetik hátralékaikat, míg a később fizetőknek csak azon esetben, ha könyvnapot készletünk még tart, igyekezzék tehát minden hátralékos még ebben a hónapban kifizetni fennálló tartozását, mert mint említettük, ezen esetben a naptárhoz feltétlenül hozzát.

TÖBBEKNEK. Tudomására hozzuk az új előfizetők gyűjtőinek, hogy ajándékkönyvet adunk a gyűjtőknek a „Magyar Nép” könyvtárából, ha a bejelentett előfizető legalább egy félévi díját előre beküld. Igen sok esetben azonban nem közlik, hogy melyik könyvet küldjük meg ajándékképpen. Miután több esetben előfordult, hogy a gyűjtőnek az a könyv, amelyet küldtünk, már meg volt s így visszaküldte, kérjük a bejelentőket, közöljék velünk, hogy melyik könyvet küldjük el. A könyvjegyzéket a múlt és e heti számainkban közöltük.

Sz. A. M. Racosul de jos. Közöljük, hogy a könyvnapot még december folyamán elküldtük címére. Szíveskedjék a postán érdeklődni a naptár iránt melyet 2-szor elküldtünk a napokban.

V. J. Târnăfalău. Múlt év decemberében bejelentett két új előfizető után december 21-én elküldtük címére ajándékképpen a Király daliája és a Csodahatású gyógynövények c. könyveket.

Nem értjük tehát, hogy miért igényel más két könyvet. Várjuk erre nézve válaszáat. A naptárakat már elküldöttük.

F. B. A gyöngyajak teát beszerezheti a Palóczy gyógyszerárban Cluj, Cal. Marechal Foch 50. sz. alatt, Lapunkra való hivatkozással szíveskedjék tehát odafordulni.

N. A. Salard. A lapot minden héten küldjük címére s így nem tudjuk, hogy hol kallódott el. Elsősorban nekünk az érdekünk, hogy a lapot előfizetőink rendszeresen kapják, nehogy panaszra legyen okuk.

N. L. A „Gazdatudomány” c. könyv első kiadása elfogyott s a második kiadás jövő hónap közepé táján fog megjelenni. Kérjük addig is rendelni szíves türelmél, mert a megjelenés után azonnal postázzuk a könyvet.

A következő befolyt pénzeket nyugtázzuk: Zs. K. Bicalău 150, id. D. M. J. Varsolt 150, R. I. Peregul Mic 85, K. D. Loleiu 150, S. J. Baraolt 300, N. L. Panet 360 (ebből 150 lej előfiz., 210 lej könyvért), K. J. Sculia 305, Arcsúról: özv. V. Gy.-né, B. A. K. M.-né, V. B. és D. K. 150—150 1937-re és B. L. 150 1936-ra, L. M. és T. I. Corund 155—155, D. G. Borosneul Mare 150, D. F. Șarmasag 80, K. G. Tauten 155, H. P. Colonia Bulgara 155, ifj. K. M.-né Agriș 150, K. Ö. Bradut 155, K. D. Maiad 150, Sz. S. Vorumloc 90, K. J. Galsa 150, B. E. Ardud 665, R. M. Curtaiuseni 577, B. A. Zetea No. 350, 100, Hitelsz. Ant 1050, B. J. Tirimia-Mare 150, P. A. Aita mare 150, V. Ipart. Zagon 150, Belin-ről M. E. 150, T. M. 150, M. F. 150 és M. I. 150, V. J. Silindia 300, Hitelsz. Dorobanti 300, Sz. J. Siria 300, B. I. V. Dornești 200, V. J. Fizeș

155, V. M. Bachnea 150, A. K. Neana 155, Cz. F. Berveni 175, ebből 25 spec. naptárna, H. P. Chechia 150, N. P. Vinga 155, M. L. Ludus 455, B. J. Doboseni 150, S. Gy. Mocirla 2945, O. M. Oțeni 155, P. A. Bențid 155, Sz. I. Dobeni 155, Sz. A. Zoltan 300, S. J. Manau 305, F. B. Satu-Mare 416 lej.

Aprohirdetések

Minden szó 4, vastagabb betűvel 8 lej. Legkisebb hirdetés 50 lej. Állástkeresők részére 20 szóig 40 lej. — Előfizetőinknek minden szó 3, vastagabb betűvel 6 lej. Az apróhirdetési díj előre fizetendő.

Varrógépek, kerékpárok, gramofonok és ezek alkatrészeinek javítóműhelye. Pontos és gyors kiszolgálás. Baumgarten Géza, Târgu-Mureș. Str. Calarasiilor No. 19.

Kertész és vincellért keresek azonnali alkalmazásra. Sigmond gazdasága Hida, jud. Cluj.

Eladó: 36 colos „Riger” gyártmányu gyapjafésű kötépővel 25 ezer lejért. Cim: Salati Ferenc, Hoghiz, jud. Târnava-Mare.

Földműves iskolát végzett 50 éves családos egyén több évi gyakorlattal ispáni, vagy ennek megfelelő állást keres, március, esetleg április 1-től. Kerestetik bérbe 50—80 hold tanyabirtok. Cim: Tóth Lajos, Naprădea, jud. Sălaj.

Kérjen mutatványszámot gyermeke számára az

UJ CIMBORA

cimű képes gyermeklapból. Megjelenik havonta háromszor. Előfizetési díj egész évre 200, félévre 100, negyedévre 50 lej. Szerkesztőség és kiadóhivatal Cluj, Str. Baron L. Pop 5.

Csoportképeink.

Két azonos tárgyú kép, a magyar életnek egymástól távoleső helyéről. Mind a kettő arról tanuskodik, hogy a magyar lélek a mostani nehéz viszonyok között is szomjuhozza a lélek nevesebb kielégülését, a művésze-

Székelyek műkedvelői előadása Clujon.

tet, kulturát. Első képünk a székely házi alkalmazottak sikeres műkedvelői előadása után készült Clujon. A másik Brailában élő ifju magyar véreinket ábrázolja karácsonyfa ünnep alkalmából, amelyet fáradhatatlan lelkészük, Hegyi Mózes rendezett számukra.

Karácsonyfa ünnep Brailában.

Tanuld meg!

Hogyan tisztítjuk a régi dugókat?

A használt dugókat sohase dobjuk el, hanem használjuk fel azokat a háztartásban. Sok esetben a dugó penészes, vagy kellemetlen szagú és ezért nem használható fel. Az ilyen dugókat se dobjuk el, mert kis kezelés után használható du-

20 PERC

20-25 PERC

TIMSÓS OLDAT

ATMOSÁS

TISZTA VÍZ

gókká válnak. Ha a dugók nem kerültek erős-szagu anyagokkal, például petróleummal, terpentinnel, denaturált-szesszel érintkezésbe, akkor egyszerű szódásvízben kifőzzük a dugókat és új-

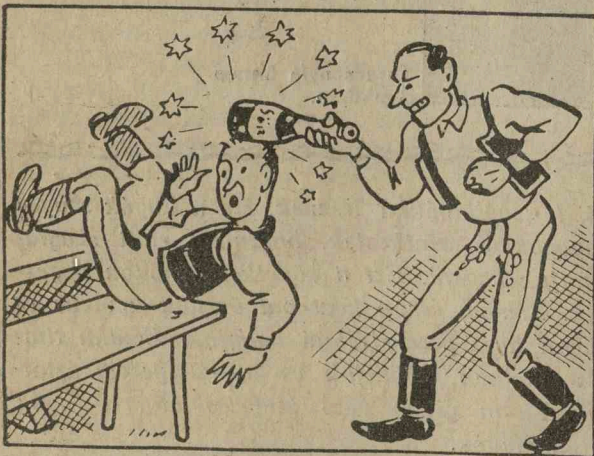
ból használhatókká lesznek. Ha a dugók szagos anyagokkal érintkeztek, használat előtt szagtalanítjuk azokat. Ezt a következő módon véghezvük. Nehány csepp kénsavat öntünk a vízbe és abban husz percig állani hagyjuk. Ezután timsós oldatban leöblítjük és 20—25 percig áztatjuk. Tiszta vízzel való átmosás után a dugók használhatók.

Savanyukáposzta, mint vitamin forrás.

Az élesztő ujabban nemcsak a táplálkozásban játszik nagy szerepet, hanem mind az ember, mind az állat-gyógyászatnak egyik legfontosabb szere. Az élesztősejtek ugyanis magas vitamin tartalmuak és ez a vitamin tartalom az élesztőt gyógyszerre teszi. Nemcsak a szesz élesztő, amit rendszeren a sörgyártás melléktermékeként nyernek, hanem egyéb erjedést okozó szervezettek is hasonlóan értékes és hasznos terméket szolgáltatnak. Így például a káposzta savanyodását előidéző tejsav erjesztő nagyon jól felhasználható a baromfiak takarmányozásában.

Sok van, amit tudni kéne,
Ez is, az is, ezerféle.
Megtanítani mikre restel:
A Magyar Nép ezermester.

A savangukáposzta tetején képződő virágot, ami tulajdonképpen élesztősejtekből áll, nem kell tehát eldobni, hanem takarmányozási célokra kell felhasználni. A felhasználás módja a következő: A tejsav élesztőt darával kell összekeverni, hogy vastag moslékszerű takarmányt adjon. Az ilyen takarmánnyal nemcsak a baromfiak jobb táplálását biztosítjuk, hanem a téli időben anyjira fontos vitamin igényüket is kielégítjük és a tyúkok bővebben fognak tojni.

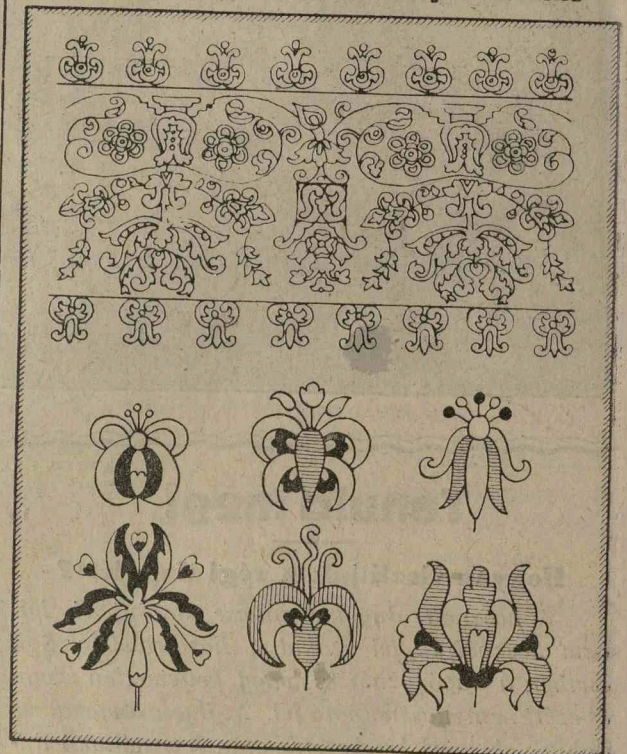
Biró: A panaszos azt állítja, hogy maga egy sörös üveggel agyba-főbe verte.

Vádlott: Biró ur kérem, én alig kétszer-háromszor egészen gyöngén ütöttem fejbe.

Panaszos: Hazudik! Úgy ütött engem, mint a kovács a vasat.

Vádlott: Honnan tudhatná ezt kend? Hiszen az első ütésre elájult.

A magyar díszítés alapformái.

Ma között díszítésünk és elemeink rendkívül ötletesek és sajátosságosak. Varrottasunk formagazdasága szembeötlő és mutatja azt a szeretetet, mellyel elődeink a nyugalmas, gondnélküli szabad idejüket ragyogó, pompás díszítésekkel töltötték el, örömet szerezvén maguknak, tiszteletet és bámulatot parancsolnak nekünk, a késő unokáknak.

„Magyar Nép“-et terjeszteni magyar kötelesség!

Kiadja a „Magyar Nép“ kiadóbizottsága, Minerva Rt. Cluj, Str. Baron L. Pop 5. 26041